

LETRAS GALEGAS 2022

Listaxe de figuras homenaxeadas

Dende hai 59 anos, Galicia recoñeceu o labor de 54 homes e 5 mulleres que, de xeitos moi diferentes, fixeron máis grandes as nosas letras e son un referente para o futuro

1963
Rosalía de Castro

■ O 17 de maio de 1863 Rosalía publica «Cantares gallegos» e Galicia, xusto un século despois, agradécello creando este Día das Letras.

1964
Alfonso Daniel Rodríguez Castelao

■ Pai do nacionalismo galego, este médico de Rianxo foi narrador, dramaturgo, ensaísta debuxante e político destacado.

1965
Eduardo Pondal

■ O seu poema «Os pinos» é a letra do himno galego (1890). Defensor da épica celta, elevou o idioma co seu estilo culto.

1966
Francisco Añón

1967
Manuel Curros Enríquez

■ Con «Aires da Miña Terra» (1880), libro secuestrado, gañou a enemizade da Igrexa. Foi un dos primeiros corresponsais de guerra.

1968
Florentino López Cuevillas

1969
Antonio Noriega Varela

1970
Marcial Valladares Núñez

1971
Gonzalo López Abente

1972
Valentín Lamas Carvajal

1973
Manuel Lago González

1974
Xoán Vicente Viqueira

1975
Xoán Manuel Pintos Villar

1976
Ramón Cabanillas

■ Bautizárono como poeta da raza. A súa obra «Da terra asoballada» (1917) é un canto en defensa da cultura galega fronte ao dominio de Castela.

1977
Antón Villar Ponte

■ Xornalista de La Voz de Galicia e destacado galeguista que promoveu a fundación das Irmandades da Fala e dirixiu a revista «A Nosa Terra».

1978
Antonio López Ferreiro

1979
Manuel Antonio

1980
Alfonso X el Sabio

■ Este rei castelán do século XIII, mecenas da cultura, converteu o galego nun tesouro coas súas «Cantigas de Santa María», xoias da literatura.

1981
Vicente Risco

■ Home de contrastes. Pasou de promover a Autonomía de Galicia na República a escribir en castelán trala Guerra Civil.

1982
Luis Amado Carballo

1983
Manuel Leiras Pulpeiro

1984
Armando Cotarelo Valledor

1985
Antón Losada Diéguez

1986
Aquilino Iglesia Alvariño

1987
Francisca Herrera Garrido

1988
Ramón Otero Pedrayo

■ Foi quen introduciu a xeografía moderna en Galicia. As paisaxes e o pasado celta do pobo impregnan toda a súa extensa obra.

1989
Celso Emilio Ferreiro

■ A figura máis importante da poesía social ideou «Longa noite de pedra» mentres estivo preso. Crítico co franquismo, fundou a UPG. Gravou o primeiro LP en galego: «Galicia Canta» (1979).

1990
Luis Pimentel

1991
Álvaro Cunqueiro

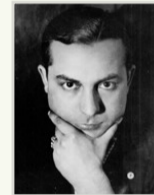
■ A fantasía feita pluma. Sempre quixo converter en memoria a tradición oral galega da que beberon as personaxes da súa emblemática novela «Merlín e familia» (1955).

1992
Fermín Bouza Brey

1993
Eduardo Blanco Amor

■ Renovou a narrativa galega na posguerra con «A Esmorga», novela desenvolvida en Auria (Ourense).

1994
Luis Seoane

■ Dende o exilio trala Guerra Civil, Dieste quixo poñer fin ao carácter ruralista da literatura galega: había que modernizalal

1996
Xesús Ignacio Ferro Couselo

■ O mellor escritor de contos galegos. Fundou o xornal «El Progreso» e a revista «Yunque» na que saíron publicaron os poemas en galego de G. Lorca.

1998
Xoán de Cangas, Martín Códax y Mendinho

1999
Roberto Blanco Torres

■ Creador da Real Academia Galega. Escritor e historiador. O primeiro construtor da nación galega, foi figura clave para o Rexurdimento.

2001
Eladio Rodríguez

2002
Fray Martín Sarmiento

2003
Antón Avilés de Taramancos

2004
Xaquín Lorenzo, Xocas

2005
Lorenzo Varela

2006
Manuel Lugrís Freire

■ María, A Costureira, foi unha escritora humilde que publicou a súa primeira obra con 56 anos! Bebeu da saudade de Rosalía de Castro e a beleza dos paisaxes que percorría no Courel co seu amigo poeta Uxío Novoneyra.

2008
Xosé María Álvarez Blázquez

2009
Ramón Piñeiro López

2010
Uxío Novoneyra

2011
Lois Pereiro

2012
Valentín Paz Andrade

■ Poeta, escritor, político e xornalista nun mesmo corpo. Paz Andrade, comprometido co galeguismo, estivo moi vinculado ao mundo da pesca. De feito, foi un dos impulsores de Pescanova!

2013
Roberto Vidal Bolaño

2014
Xosé María Díaz Castro

2015
Xosé Filgueira Valverde

2016
Manuel María

2017
Carlos Casares Mourino

■ «Vento Ferido» (1967) foi a colección de relatos breves sobre a violencia que o deron a coñecer. O humor foi o seu rasgo distintivo. Chegou a dirixir a editorial Galaxia.

2018
María Victoria Moreno Márquez

2019
Antón Fraguas

2020
Ricardo Carballo Calero

■ Foi o gran pensador do reintegracionismo, corrente que rexeita a castellanización do galego e avoga polo maior achegamento ao portugués.

2021
Xela Arias

2022
Florencio Delgado

■ O poeta de Valdeorras deixou espazo nos seus escritos ás reivindicacións sociais e ao problema da perda de falantes en galego nas cidades.